

K24P 1030

Reg. No. :

Name :

**Second Semester M.A. Degree (CBCSS – OBE – Regular)
Examination, April 2024
(2023 Admission)
HINDI**

MAHIN02E03 (SKT) : Samskrithakavyanuseelanam

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answer may be written either in **Sanskrit** or in **Main Language**. In writing **Sanskrit Devanagari** script should be used.

PART – A

I. Answer **any five** of the following questions.

(5×4=20)

1) पदच्छेदं लिखत – Split Sandhi.

a) पतिश्च

b) जलान्यपि

c) तच्च

d) मनस्तु

2) सन्धत्त – Combine.

a) कथम् + अन्यथा

b) च + एनाम्

c) तपसः + तथा

d) साम्ये + अपि

3) रूपाणि लिखत – Decline.

कवि शब्दः ।

4) रूपाणि लिखत – Decline.

गुरु शब्दः ।

Write short notes on the following questions.

5) a) अवाप्यते वा कथमन्यथा द्वयम् – किम् ? What are they ?

b) बभूव तस्याः किल पारणाविधिः – किम् ? What ?

6) a) न जातु बाला लभते स्म निर्वृतिम् – बाला का ? Who ?

b) अयाचतारण्यनिवासमात्मनः – का ? कम् ? Who ? To whom ?

P.T.O.

K24P 1030

-2-

PART – B

Answer **any three** sets of questions out of five sets.

(3×8=24)

II. Annotate **any three** sets.

7) a) प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारुता ।

b) वदन्त्यपणति च तां पुराविदः ।

8) a) शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।

b) त्वमस्य लोकस्य च नेत्रकौमुदी ।

9) a) तपस्विनामप्युपदेशतां गतम् ।

b) मनीषिभिः साप्तपदीनमुच्यते ।

10) a) न कामवृत्तिर्वचनीयमीक्षते ।

b) पदं सहेतु भ्रमरस्य पेलवम् ।

11) a) न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते ।

b) वपुर्विशेषेष्वतिगौरवाः क्रियाः ।

PART – C

Answer **any three** questions without omitting any Sections.

(3×12=36)

Section – A

III. Explain fully :

12) a) इति ध्रुवेच्छामनुशासती सुतां
शशाक मेना न नियन्तुमुद्यमात् ।
क ईप्सितार्थस्थिरनिश्चयं मनः
पयश्च निम्नाभिमुखं प्रतीपयेत् ॥
and

b) यथा प्रसिद्धैर्मधुरं शिशोरुहै –
जटाभिरप्येवमभूतदाननम् ।
न षट्पदश्रेणिभिरेव पङ्कजं
सशैवलासङ्गमपि प्रकाशते ॥

-3-

K24P 1030

13) a) शिलाशयां तामनिकेतवासिनीं
निरन्तरास्वन्तरवातवृष्टिषु ।
व्यलोकयन्नुन्मिषितैस्तडिन्मयै –
महातपः साक्ष्य इव स्थिताः क्षपाः ॥
and

b) अलभ्यशोकाभिभवेयमाकृति-
विमानना सुभु कुतः पितुर्गृहे ।
पराभिमर्शो न तवास्ति कः करं
प्रसारयेत्पन्नगरत्नसूचये ॥

Section – B

IV. Write Essays :

14) उपमा कालिदासस्य – कुमारसम्भवस्य पञ्चमसर्गमधिकृत्य निरूपयत ।

Critically examine the narrative skill of Kalidasa according to the Vth Sarga of Kumarasambhavam.

15) पार्वत्याः तपश्चर्यां वर्णयत ।

Describe the penance performed by Parvathi.

16) ब्रह्मचारिणः वचनानि संगृह्य लिखत ।

Summarise the words of Brahmachari.